

Suomen tiedekustantajien liitto ry
Förbundet för vetenskapspubliserings i Finland rf
Finnish Association for Scholarly Publishing

KERTOMUS VUODESTA 2025: TIIVISTELMÄ

Liiton 32. toimintavuonna liiton hallitus ja sihteeristö työskentelivät kotimaisten tiedekustantajien ja -julkaisijoiden toimintaolojen parantamiseksi. Liitto teki monipuolista yhteistyötä muiden tieteen ja tiedon kustantaja- ja tekijäjärjestöjen ja muiden yhteisöjen kanssa. Tiedontarvetta ja huolta herättivät nopeasti etenevät Rights Retention Strategy -linjaukset yliopistoissa ja tekoäly vaikutuksineen.

Puheenjohtajana jatkoi Mikael Laakso (Informaatiotutkimuksen yhdistys). Yhdeksänjäseninen hallitus kokoontui 11 kertaa ja työvaliokunta 4 kertaa. Koulutus- ja matkavalioikunta ja digitointi- ja Open Access -valiokunta pitivät kumpikin yhden kokouksen. Henkilökuntaan kuuluivat pääsihteeri, projektisihteeri ja tutkija.

Liiton hallinnon ja palvelujen kehittäminen jatkui. Kansanvalistusseuran kanssa toteutettu #vertaisarviointikampanja päättyi.

Liitolla oli 162 jäsentä vuoden lopussa (+ 6 vuodesta 2024). Jäsenmaksu oli 60 €. Liitto oli Kopioston jäsenjärjestö ja rahoitti toimintansa tieteellisten julkaisujen käytöstä kerätyillä tekijänoikeuskorvauksilla.

Hanke- ja kohdeapurahoja ja jäsenavustuksia myönnettiin yhteensä 572 147 € (550 207 € vuonna 2024). Lisäksi palkittiin Vuoden tiedekirja, Vuoden tiedelehti ja Vuoden tiede-editori ja myönnettiin Kannustuspalkinto, yhteensä 61 000 €. Kevyestä hakuprosessista ja aktiivisesta tiedottamisesta huolimatta entisten vuosien tapaan haasteena oli aktivoida osa jäsenistöstä hakemaan rahoitusta.

Koulutustoiminnan kärki oli Tiedejulkaisemisen perusteet -kurssi. Kirjamessu- ja opintomatkoilla käytiin Frankfurtissa, Oslossa ja Pariisissa, minkä lisäksi tarjottiin etäpaikkoja kongressiin Chicagoon. Tiedejulkaisemisen päivät järjestettiin Helsingissä yhdessä Tieteellisten seurain valtuuskunnan, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan ja Kansalliskirjaston kanssa. Koulutuksiin ja matkoihin käytettiin lähes 121 000 € ja jäsenistön näkyvyyteen ja ohjelmaan kotimaisilla kirjamessuilla 20 000 euroa.

Liiton taloudellinen tilanne jatkui erinomaisena, vaikka tekijänoikeuskorvausten määrä erityisesti liitolle tärkeiltä yliopisto- ja korkeakoulusektorilta ja valtionhallinnosta laski yli 100 000 €. Vuonna 2025 korvauksia saatiin 987 292,23 € (942 744,53 € vuonna 2024). Luvut eivät suoraan vertaudu ennätysvuoteen 2023 (1,45 M€) Kopioston tilityskäytännön muutosten vuoksi. Tilikauden ylijäämä oli 101 654,17 € (vuonna 2024 ylijäämä 88 368,41 €). Hallitus jatkoi maltillista sijoitustoimintaansa varojen arvon säilyttämiseksi.

KERTOMUS VUODESTA 2025

Vuosi 2025 oli Suomen tiedekustantajien liiton 32. toimintavuosi. Liitto toteutti tehtävänsä tieteellistä julkaisutoimintaa harjoittavien yhteisöjen edunvalvonta- ja yhteistyöjärjestönä ja jakoi eteenpäin tieteellisten julkaisujen kollektiivisia tekijänoikeuskorvauksia. Liitto huolehti jäsentensä eduista ja oikeuksista, puolusti kotimaisten tieteellisten julkaisujen asemaa sekä edisti alan toimijoiden välistä yhteistyötä ja kansainvälistä vuorovaikutusta. Tärkeitä toiminnan muotoja olivat apurahat ja avustukset, palkinnot, koulutukset ja matkat, lausunnot ja neuvonta. Liitto vaali aktiivisesti suhteitaan muihin tieteen ja kustannus- ja julkaisualan toimijoihin.

Lausunnot ja kommentointi, esitykset ja alati muuttuvan OA-toiminnan kentän seuranta työllistivät. Kannanotoissaan liitto korosti oikeudenhaltijoiden perusoikeuksien kunnioittamisen tärkeyttä, kotimaisten tiedejulkaisujen erityisasemaa, avoimen julkaisemisen kotimaisen rahoitusmallin kestäväää ratkaisemista, kustantajien näkökulman huomioon ottamista avoimen tieteen linjauksissa sekä kotimaisten kielten määrätietoista vaalimista tieteen kielinä. Liitto myös esitti konkreettisia ratkaisuja vahvistaa kotimaisten tiedekustantajien toimintaedellytyksiä ilman lisärahoitusta. Kotimaisten tiedekustantajien rahoituspuhjan ongelmat jäivät vaille kestäväää ratkaisua tänäkin vuonna. Tiedontarvetta ja huolta herättivät nopeasti etenevät Rights Retention Strategy -linjaukset yliopistoissa ja tekoäly vaikutuksineen.

Jäsenet

Suomen tiedekustantajien liiton jäseneksi voi sääntöjen mukaan liittyä jokainen Suomessa tieteellistä julkaisutoimintaa harjoittava oikeuskelpoinen yhteisö tai rekisteröity säätiö, jonka liiton hallitus hyväksyy jäseneksi.

Liitolla oli 162 jäsentä 31.12.2025 (Liite 1). Yhden jäsenen kustannus- ja julkaisutoiminta päättyi ja pyydetty ero liitosta astui voimaan vuoden vaihtuessa. Uusia jäseniä saatiin 7 (7 vuonna 2024):

International Committee on Monuments and Sites ICOMOS, Suomen osasto
Maaseudun Uusi Aika
Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura
Turun korkeakoulujen yhteiskunnallis-taloudellinen tutkimusyhdistys
Työn ja talouden tutkimus LABORE
Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura
Yliopistopedagogiikan tutkimusseura

Liiton jäsenmaksu oli 60 euroa, kun se maksettiin viimeistään 6.6.2025. Jäsenistä 87 % maksoi jäsenmaksunsa ensimmäiseen eräpäivään mennessä (92 % vuonna 2024).

Liiton Kopiosto-valtakirjaan lisättiin uusi oikeusluokka GR10 *Käyttö tekstin- ja tiedonlouhinnassa sekä tekoälyohjelmien ja kielimallien kouluttamisessa tai kehittämisessä*. Laajennettu valtakirja lähetettiin jäsenille marraskuun puolivälissä. Vuoden loppuun mennessä valtakirjoja oli ehditty antaa 98 kappaletta. Yksi jäsen oli ilmoittanut, ettei anna valtakirjaansa liitolle.

HALLINTO JA VIESTINTÄ

Toimihenkilöt ja -tilat

Liitolla oli kolme työntekijää. Liiton pääsihteerinä työskenteli professori Pauliina Raento (100 % työajalla), projektisihteerinä filosofian maisteri Matias Karekallas (50 %, 1.8. alkaen 70 %) ja tutkijana filosofian tohtori Inka Kaakinen (100 %).

Liiton kirjanpidosta vastasi Tilitoimisto Ranta (Tommi Ranta).

Liiton työntekijöiden terveydenhuoltopalvelut tuotti Mehiläinen.

Liiton toimitilat sijaitsivat Kampissa osoitteessa Hietaniemenkatu 2, 4. krs, 00100 Helsinki. Hallitus ja valiokunnat kokoontuivat etänä ja kasvotusten. Henkilöstö työskenteli paljon etänä.

Tiedotus ja viestintä

Suomen tiedekustantajien liiton rahoituksesta, koulutuksista ja tapahtumista tiedotettiin jäsenistölle sähköpostitse, Facebookissa ja liiton verkkosivuilla osoitteessa <https://tiedekustantajat.fi/>. Uutiskirje ilmestyi kuusi kertaa. Rahoitusinfoja järjestettiin kaksi.

Liiton Facebook-sivua päivitti pääsihteeri. Sivulla oli 1984 seuraajaa vuoden päättyessä (1755 vuonna 2024). Mainoksista maksaminen lopetettiin huhtikuussa.

Kotisivujen ylläpitäjänä jatkoi viestintätoimisto Barabra (Heku Oy), sisältöä päivitti sihteeristö. Verkkopalvelut tuotti Elisa. Suoratoistot ja YouTubeen tallennetut videot tuotti Löytö Studio (Sakari Heiskanen).

Liiton postiosoite oli PL 518, 00101 Helsinki.

Hallinnon ja palveluiden kehittäminen

Vuonna 2025 liiton palvelujen ja hallinnon kehittämistä jatkettiin ohjeistusten päivityksellä ja käsikirjastoa laajennettiin. Liiton kokoustilat olivat jäsenyhteisöjen julkaisujen toimitusten ja toimitusneuvostojen käytettävissä maksutta.

Vuosikokous

Liiton sääntömääräinen vuosikokous pidettiin 24. huhtikuuta 2025 Tieteiden talossa Helsingissä ja etäyhteydellä. Edustettuina oli 28 jäsenyhteisöä (31 vuonna 2024).

Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Vuoden 2024 tilinpäätös vahvistettiin, ja hallitus ja muut tilivelvolliset saivat vastuuvapauden. Kokouspalkkioita korotettiin: puheenjohtajalle päätettiin maksaa 280 € kokoukselta (aiemmin 250 €) ja muille 140 € kokoukselta (aiemmin 125 €). Jäsenmaksu pidettiin ennallaan 60 €:ssa.

Tilintarkastajaksi valittiin Tiina Lind ja varalle BDO Oy.

Hallitus

Suomen tiedekustantajien liiton hallitukseen ajalla 1.1.–24.4.2025 kuuluivat (toimikaudet suluissa):

Anette Alén, Suomalainen Lakimiesyhdistys (2021–2024, 2024–2027)

Mikael Laakso, Informaatiotutkimuksen yhdistys (2023–2026)

Anu Lahtinen, Suomen Historiallinen Seura (2021–2024, 2024–2027)

Susanna Nykyri, Tampere University Press (2022–2025)

Mikko Poutanen, Valtiotieteellinen yhdistys (2022–2025)

Pertti Saloheimo, Suomen Lääkäriliitto (2021–2024, 2024–2027)

Piia Silvennoinen, Aikuiskasvatuksen tutkimusseura & Kansanvalistusseura (2023–2026)

Anna Vesterinen, Helsinki University Press (2024–2025)

Jussi Ylikoski, Kotikielen Seura, Suomalais-Ugrilainen Seura & Suomen Kielen Seura (2023–2026)

Erovuorossa hallituksesta olivat Nykyri, Poutanen ja Vesterinen. Nykyri ei asettunut ehdolle. Poutanen ja Vesterinen valittiin uudelleen ja uutena hallitukseen liittyi Petteri Muukkonen (Suomen Maantieteellinen Seura) kaudelle 2025–2028. Paikastaan luopuneen Silvennoisen tilalle valittiin kaudeksi 2025–2026 Terhi Ainiala (Kotikielen Seura).

Ajalla 24.4.–31.12.2025 hallitukseen kuuluivat:

Terhi Ainiala, Kotikielen Seura (2025–2026)
Anette Alén, Suomalainen Lakimiesyhdistys (2021–2024, 2024–2027)
Mikael Laakso, Informaatiotutkimuksen yhdistys (2020–2023, 2023–2026)
Anu Lahtinen, Suomen Historiallinen Seura (2021–2024, 2024–2027)
Petteri Muukkonen, Suomen Maantieteellinen Seura (2025–2028)
Mikko Poutanen, Valtiotieteellinen yhdistys (2022–2025, 2025–2028)
Pertti Saloheimo, Suomen Lääkäriliitto (2021–2024, 2024–2027)
Anna-Mari Vesterinen, Helsinki University Press (2024–2025, 2025–2028)
Jussi Ylikoski, Suomalais-Ugrilainen Seura & Suomen Kielen Seura (2023–2026)

Hallituksen puheenjohtajana jatkoi Mikael Laakso ja varapuheenjohtajana Anette Alén.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 11 kertaa. Hallituksen esityksiä valmisteltiin työvaliokunnassa (4 kokousta), koulutus- ja matkavaliokunnassa (1 kokous) ja digitointi- ja open access -valiokunnassa (1 kokous).

Työvaliokuntaan hallituksesta kuuluivat Alén, Laakso ja Saloheimo.

Koulutus- ja matkavaliokuntaan kuuluivat ennen vuosikokousta Poutanen, Silvennoinen ja Vesterinen. Vuosikokouksen jälkeen kokoonpano oli Ainiala, Poutanen ja Vesterinen.

Digitointi- ja Open Access -valiokunnan muodostivat 24.4.2025 alkaen Alén, Laakso, Lahtinen ja Muukkonen, joka korvasi valiokunnassa Nykyrin.

Pääsihteeri Raento oli kaikkien kolmen valiokunnan jäsen, koollekutsuja ja sihteeri.

Tositetarkastajina toimivat Poutanen ja Ylikoski. Pääsihteerin toiminnasta ei löytynyt huomautettavaa.

Valiokuntien kokouksista maksettiin hallituksen kokouspalkkioita vastaavasti. Tositetarkastajille maksettiin 280 €:n palkkiot.

APURAHAT JA AVUSTUKSET

Liiton apurahoilla ja avustuksilla edistetään kotimaista tieteellistä kustannus- ja julkaisutoimintaa. Vuonna 2025 niitä myönnettiin 571 147 € (550 207 € vuonna 2024).

Hanke- ja kohdeapurahat

Liitto myönsi 57 hanke- ja kohdeapurahaa, yhteensä 312 316 € (vuonna 2024 55 kpl / 286 020 €). Myönnöt edustivat 74 % saapuneista hakemuksista ja 54 % haetusta summasta (2024: 79 % ja 70 %).

Helmikuun hakuun ajalla 1.–28.2.2025 saapui 35 hakemusta 33 hakijalta, yhteensä 315 277 €. Hakijoista 2 (6 %) ei kuulunut liittoon.

Hakemuksista 26 (74 %) rahoitettiin, yhteensä 151 199 € (48 % haetusta summasta, 73 % hakijoista). Rahoitetuista 24 hakijasta kaksi oli liiton ulkopuolisia (8 % rahoitettavista hakijoista):

Aikuiskasvatuksen tutkimusseura	40 640 € vuosikirjan digitointiin ja arkistolupatyöhön
Allegra Lab Helsinki	3000 € sivuston kehittämishankkeen koulutuksiin
Diakonian tutkimuksen seura	2080 € aikakauskirjan kehittämiseen
Elintarviketieteiden Seura	2500 € tiedekirjoittamisen koulutukseen

Hallinnon tutkimuksen seura	7500 € digijulkaisemisen kehittämiseen
Helsinki University Press	1500 € konferenssiosallistumiseen
Kulttuuripolitiikan tutkimuksen seura	2000 € vuosikirjan tapahtumaan
Liikuntatieteellinen seura	6600 € lehden mainos- ja tilauskampanjaan
Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistys	1100 € lehden tapahtumaan
Sigillum	4300 € kustantamon markkinointiin & mainontaan
Sosiaalilääketieteen yhdistys	5000 € käännöksiin ja lehden logoon
Suomalaisen Kuolemantutkimuksen Seura	8250 € sähköjulkaisemiseen, mainontaan, tapahtumaan
Suomen elokuvatutkimuksen seura	1200 € lehden somekampanjaan
Suomen eläin- ja kasvitieteen jtmk	2400 € laitehankintaan
Suomen Filosofinen Yhdistys	2000 € vuosikirjan juhkakollokvioon
Suomen Maantieteellinen Seura	3000 € laitehankintaan
Suomen Maataloustieteellinen Seura	16 748 € julkaisun digitointiin ja avaamiseen netissä
Suomen soveltavan kielitieteen... AFinLA	5529 € arkistolupatyöhön
Teatterintutkimuksen seura	2000 € lehden ohjeistukseen ja käännöksiin
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos	4100 € lehden käytäntöjen kehittämiseen
Vastapaino	9800 € kirjallisuussalonkiin ja brändin vahvistamiseen
Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen seura	2360 € lehden kansien uudistamiseen ja logoon
Westermarck-seura	11 512 € digitointiin, arkistolupatyöhön, tapahtumaan
Ålands fredsintitut	6080 € julkaisutietokantaan

Lokakuun hakuun 1.–31.10.2025 saatiin 42 hakemusta 40 hakijalta. Yksi hakemus oli yhteishakemus. Hakijoista 85 % oli liiton jäseniä. Haettu summa oli 262 460,45 €.

Rahoitusta sai 31 hakemusta (74 %) ja 30 hakijaa (75 %), yhteensä 161 117 € (61 % haetusta summasta). Ei jäseniä rahoitettiin 3 (10 % kaikista rahoitettavista ja 50 % kuulumattomista hakijoista):

Eurooppalaisen filosofian seura	13 000 € nettiuudistukseen
Jyväskylän Historiallinen Yhdistys	2000 € julkaisun ulkoasuun
Kalevalaseura	10 000 € OA-hankkeeseen
Kv. suhteiden tutkimuksen seura	1326 € toimitustyön kehittämiseen ja tapahtumaan
Kansanvalistusseura	3340 € työpajaan
Klassillis-filologinen yhdistys	300 € saavutettavuuteen
Kulttuurintutkimuksen seura	1550 € lehden tapahtumaan
Kulttuuripolitiikan tutkimuksen seura	6075 € vuosikirjan tapahtumiin ja juhluvuoteen
Nuorisotutkimusseura	1287 € julkaisujen avaamiseen
Poliittisen talouden tutkimuksen seura	1500 € lehden tilaisuuteen
Sukupuolentutkimuksen seura	3200 € lehden kirjoittajakoulutukseen
Suomalais-Ugrilainen Seura	7920 € arkistolupatyöhön
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura	33 190 € saavutettavuuteen
Suomen arkeologinen seura	1100 € julkaisun ulkoasun uudistamiseen
Suomen Historiallinen Seura	11 180 € lehden verkkoversioon
Suomen kirkkohistoriallinen seura	6500 € digitointi- ja OA-hankkeeseen
Suomen Maataloustieteellinen Seura	1370 € lehden mainostamiseen
Suomen Queer-tutkimuksen Seura	3600 € lehden tapahtumaan
Suomen Rauhantutkimusyhdistys	5884 € digitointiin ja Journal.fi-siirtymään
Suomen Seksologinen Seura	3000 € lehden kirjoituspajaan ja -retriittiin
Teologinen Julkaisuseura	3800 € konferenssin julkaisutapahtumiin
Therapeia-säätiö	3700 € lehden tapahtumaan ja toimituksen koulutukseen
Turun Historiallinen Yhdistys	8400 € julkaisutoiminnan viestintä uudistukseen
Tutkijaliitto	2500 € juhluvuoden kirjaseminaariin

Työn ja talouden tutkimus LABOREn kannatusyhdistys

5000 € lehden markkinointiin ja näkyvyyteen

Uuden ajan alun tutkimuksen verkosto

3800 € uuden julkaisusarjan käynnistämiseen

Valtiotieteellinen yhdistys

600 € kirjasarjan näkyvyyden edistämiseen

Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura

2000 € lehden paneeliin

Ålands fredsinstitut

3745 € IT-infran parannuksiin

Jäsenavustus julkaisutoimintaan

Vuonna 2025 liiton jäsenavustukset porrastettiin. Yleisavustus oli enintään 3500 € Kopioston sopimislisenssijärjestelmään kuuluville jäsenkustantajille ja enintään 3200 € CC-lisenssin valinneille. Tarkoituksena oli havahduttaa siihen, että CC-lisenssit eivät tuota liiton toiminnan rahoittavia tekijänoikeuskorvauksia. Avustuksen saamisen ehtoina olivat jäsenmaksun maksaminen ja Kopiosto-valtakirjan antaminen liitolle. Hakuaika oli 1.3.–30.11.2025, ja viimeistään 1.6. saapuneet hakemukset ehtivät käsittelyyn kesäkuussa.

Avustusta sai 84 jäsentä, 52 % liiton jäsenistä (44 % vuonna 2024). Avustussumma oli 258 831 € (211 637 € vuonna 2024). Kaikki jäsenet eivät edelleenkään ole hakeneet avustusta ja osa hakee vain osan summasta. CC-lisensoitu toiminta painottuu. <https://tiedekustantajat.fi/apurahat/jasenavustukset/>

Kesäkuussa rahoitettiin 49 hakemusta yhteensä 155 281 €:lla (51 hakemusta, 166 581 €; 96 %):

Elintarviketieteiden seura (3500 €)	Eurooppalaisen filosofian seura (3500 €)
Gaudeamus (3500 €)	Historiallinen yhdistys (3200 €)
Historian ja etnologian laitoksen tutkijat (3200 €)	Historian Ystävien Liitto (3500 €)
Historiska föreningen (3200 €)	ICOMOS Suomen osasto (3200 €)
Informaatiotutkimuksen yhdistys (3200 €)	Kasvun ja vanhenemisen tutkijat (3500 €)
Klassillis-filologinen yhdistys (3200 €)	Kotikielen Seura (3500 €)
Kuntoutussäätiö (3500 €)	Liikuntatieteellinen Seura (3500 €)
Luther-Agricola-seura (3500 €)	Lähihistorian tutkimuksen seura (3200 €)
Media- ja viestintätieteellinen seura (3200 €)	Nuorisotutkimusseura (3500 €)
Ortodoksisten pappien liitto (3500 €)	Poliittisen talouden tutkimuksen seura (1800 €)
Rakennetun ympäristön tutkimuksen s (3200 €)	Redescriptions (3200 €)
Sigillum (3500 €)	Skepsis (3500 €)
Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely-yhdistys (3200 €)	
Suomalainen lääkäri-seura Duodecim (3500 €)	Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura (3200 €)
Suomalais-Ugrilainen Seura (3500 €)	Suomen Biologian Seura Vanamo (3500 €)
Suomen Eksegeettinen Seura (3500 €)	Suomen etnomusikologinen seura (3500 €)
Suomen Geologinen Seura (1290 €)	Suomen kasvatuksen ja koul hist seura (3200 €)
Suomen Lääketieteen Historian Seura (3200 €)	Suomen Lääkäriliitto (3500 €)
Suomen Maantieteellinen Seura (3200 €)	Suomen musiikkitieteellinen seura (3000 €)
Suomen soveltavan kielitieteen AFinLA (2591 €)	Teatterintutkimuksen seura (3200 €)
Teologinen Julkaisuseura (3500 €)	Turun Historiallinen Yhdistys (2500 €)
Tutkijaliitto (1500 €)	Työelämän tutkimusyhdistys (2000 €)
Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura (3500 €)	
Työväenperinne (3500 €)	Valtiotieteellinen yhdistys (2400 €)
Vastapaino (3500 €)	Venäjän ja Itä-Euroopan tutk seura (3500 €)
Väestöliitto (3000 €)	

Joulukuussa rahoitettiin 37 hakemusta, yhteensä 103 550 € (38 hakemusta, 117 970 €; 88 %):

Aasian ja Afrikan tutkimuksen seura (3200 €)	Allegra Lab Helsinki (3200 €)
Bysantin tutkimuksen seura (3200 €)	Dendrologian seura (3500 €)

Diakonian tutkimuksen seura (3200 €)	Eetos (2570 €)
Etnisten suhteiden... ETMU (1600 €)	Hallinnon Tutkimuksen Seura (3200 €)
Helsinki University Press (3200 €)	Kv. suhteiden tutkimuksen seura (3200 €)
Kansanvalistusseura (3000 €)	Kulttuurintutkimuksen seura (3200 €)
Poliittisen talouden tutkimuksen seura (1400 €)	Porthan-seura (1600 €)
Prologos (2000 €)	Sosiaalilääketieteen yhdistys (2200 €)
Sukupuolentutkimuksen seura (3200 €)	Suomalainen Lakimiesyhdistys (3500 €)
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura (3200 €)	Suomen Hammaslääkäriliitto (3200 €)
Suomen Historiallinen Seura (3500 €)	Suomen Muinaistaideseura (3500 €)
Suomen rauhantutkimusyhdistys (3200 €)	Suomen sosiaalipedagoginen seura (2000 €)
Suomen Telelääketieteen ja eHealth s (2330 €)	Suomen tieteellinen kirjastoseura (3200 €)
Suomen Tilastoseura (3500 €)	Suomen Tribologiayhdistys (3200 €)
Taidehistorian seura (3500 €)	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (3200 €)
Tulevaisuuden tutkimuksen seura (3200 €)	Turun Historiallinen Yhdistys (1000 €)
Turun korkeakoulujen... TKYT (1250 €)	Työelämän tutkimusyhdistys (1200 €)
Yhdyskuntasuunnittelun seura (3500 €)	Yhteiskuntatieteellisen... YHYS (3200 €)
Ålands fredsinstytut (3200 €)	

Haettuja summia pienempien myöntöjen syynä olivat enimmäissumman ylitys ja avustuksen piiriin kuulumattomat kustannukset.

Käännöstukea haetaan parillisten vuosien marraskuussa.

PALKINNOT

Vuoden tiedekirja

Vuoden 2024 parhaana kotimaisena tiedekirjana palkittiin 25 000 €:lla Aleks Huplin *Älyä lääkkeitä ja päihteistä – Tajusteiden hyötykäyttö* (Siltala). Kilpailuun osallistui 93 suomen- tai ruotsinkielistä teosta 23 kustantajalta. <https://tiedekustantajat.fi/palkinnot/vuoden-tiedekirja/>

Palkintoraatiin kuuluivat professori Jussi P. Laine (UEF), dosentti Maria Mäkelä (TAU) ja dosentti Jan Weckström (HY). Päättöksissään itsenäisen raadin sihteerinä toimi pääsihteer. Palkinnon saaja julkistettiin 19.3.2025 Helsingissä.

Muut finalistit olivat

- Riie Heikkilä: *Miksi lakkasimme lukemasta? Sosiologinen tulkinta lukemisen muutoksesta* (Gaudeamus)
  - Päivi Honkatukia, Jenni Kallio & Mirja Määttä, toim: *Elämää korona-ajassa. Poikkeusolot nuorten aikuisten kokemana* (Vastapaino)
  - Pekka Isaksson & Jouko Jokisalo: *Orjuuden arvet* (Into)
  - Christer Lindholm: *Kun maailma ei riitä. Ekologinen kestävyysvaje & talouskasvun rajat* (Vastapaino)
  - Jari Ojala & Riina Turunen, toim: *Uudisraivaajien maa. Ylä-Savon asutus ja elämisen ehdot* (SKS)
  - Petri Räsänen: *Rikastettu demokratia. Poliittikka taloustieteen puristuksessa* (Vastapaino)
- <https://tiedekustantajat.fi/tiedotteet/vuoden-tiedekirja-ehdokkaat-kasittelevat-ajankohtaisia-aiheita/>

Vuoden 2025 raatiin valittiin ELT Katja Hautala (HY), dosentti Kimmo Laine (TY) ja professori Tiina Silvasti (JyU).

Ansiokas kotimainen tiedekirja on palkittu vuodesta 1989. Kaikki palkitut:

<https://tiedekustantajat.fi/palkinnot/vuoden-tiedekirja/>

Vuoden tiede-editori

Vuoden 2024 tiede-editorina palkittiin 17.1.2025 *Media & viestintä* -lehden toimitussihteeri Annu Perälä, joka on työskennellyt samassa tehtävässä myös *Politiikka*-lehdessä. Häntä kiitettiin erityisesti kyvystä hallita samanaikaisesti moniosaisia kokonaisuuksia ja yksityiskohtia, idearikkaudesta, sujuvasta vuorovaikutuksesta ja auttavaisuudesta.

<https://tiedekustantajat.fi/tiedotteet/vuoden-tiede-editori-palkinto-annu-peralalle/>

5000 €:n vuotuinen tunnustuspalkinto jaettiin viidennen kerran. Palkinnon tarkoitus on parantaa tieteellisten julkaisujen editorien työn arvostusta ja näkyvyyttä. Samalla muistutetaan luotettavan ja sujuvasti muotoillun tutkitun tiedon merkityksestä.

Ehdotuksia palkinnon saajaksi otetaan vastaan marraskuun loppuun saakka. Palkinnon saajan valitsee liiton hallitus joulukuun kokouksessaan. Valinta julkistetaan tammikuussa.

<https://tiedekustantajat.fi/palkinnot/vuoden-tiede-editori/>

Vuoden tiedelehti

Vuoden tiedelehti -palkinnon jakaminen aloitettiin vuonna 2022. 25 000 €:n palkinnon tarkoitus on parantaa kotimaisten tiedelehtien näkyvyyttä ja arvostusta. Palkinnon saajasta päättää päätöksissään itsenäinen raati, jonka liiton hallitus kutsuu tehtävänsä.

Vuonna 2025 valinnoista päättivät dosentti Otto Latva (TY) ja tiedetoimittaja Heljä Salonen (Iltalehti). Raadin sihteerinä toimi projektisihteeri Karekallas.

Palkinnon sai *Lähikuva*, jota kustantaa Lähikuva-yhdistys. Päätoimittajat Kaisu Hynnä-Granberg ja Laura Saarenmaa vastaanottivat palkinnon lokakuussa Tiedejulkaisemisen päivillä.

Muut finalistit olivat

Elore (kustantaja Suomen Kansantietouden Tutkimuksen Seura)

Gerontologia (Kasvun ja vanhenemisen tutkijat)

TaHiTi (Taidehistorian seura)

<https://tiedekustantajat.fi/tiedotteet/nelja-julkaisua-ehdolla-vuoden-tiedelehdeksi/>

Kannustuspalkinto

Kolmen vuoden välein jaettavan palkinnon sai Tieteen termipankki tunnustuksena tieteen monikielisyyden ja yhteisöllisyyden sekä kansalliskielten tieteellisen sanaston hyväksi.

6000 euron palkinnon vastaanottivat lokakuussa Helsingissä Tiedejulkaisemisen päivillä Tieteen termipankin johtaja, professori Tiina Onikki-Rantajääskö ja koordinaattori Harri Kettunen.

Voittajan valitsee liiton hallitus kolmen vuoden välein. Kannustuspalkinnolla tuetaan uusia avauksia kotimaisella tiedekustannus- ja julkaisukentällä, juhlistetaan onnistuneita ideoita ja kiitetään rohkeudesta. Yleisön ehdotuksia otetaan vastaan palkintovuoden elokuun loppuun saakka.

<https://tiedekustantajat.fi/tiedotteet/kannustuspalkinto-tieteen-termipankille-vuoden-tiedelehti-on-lahikuva/>

KOULUTUSTILAISUUDET JA OPINTOMATKAT

Tiedejulkaisemisen perusteet -kurssi

Liiton koulutusohjelman päätuotteen lähiopetusjaksot II–III/2025 järjestettiin Helsingin Vuosaaressa (tammikuu) ja Helsingin Kampissa (maaliskuu). Osallistujia oli 18. Lukuvuosi 2025–2026 käynnistyi Tuusulassa (marraskuu). Osallistujia oli enimmäismäärä 20. Palaute oli kiittävää.

Kokonaisuus koostuu vertaisisältöä tuottavista ennakkotehtävistä ja kolmesta lähiopetusjaksosta, jotka sisältävät asiantuntijaluentoja, keskustelevia työpajoja, harjoituksia ja verkottumista tukevaa iltaohjelmaa.

Kurssin tuottaa ja johtaa pääsihteeri Raento.

9.1.2025 Kuinka tiedejulkaisujen laatu varmistetaan?

Keskustelemassa Tieteen päivillä Helsingissä Ulpukka Isopahkala-Bouret ja Pertti Saloheimo. Puheenjohtajana pääsihteeri Raento.

17.1.2025 Perjantaipaja I: Vertaisarvioinnin hyvät käytännöt I

Annu Perälä ja Mikko Poutanen alustivat.

5.2.2025 Rahoitusinfo

Pääsihteeri Raento kertoi webinaarissa liiton apurahoista ja avustuksista.

21.2.2025 Perjantaipaja II: Vertaisarvioinnin hyvät käytännöt II

Mikael Laakso alusti avoimen vertaisarvioinnin muodoista ja hyvistä käytännöistä.

21.3.2025 Perjantaipaja III: Tiedekustantaja sosiaalisessa mediassa

Puhujina Anna-Mari Vesterinen ja Pauliina Raento.

8.–12.4.2025 Kirjamessu- ja opintomatka Pariisiin

15-henkisen ryhmän asiantuntijaoppaana Tommi Wallenius. Matkan johti Mikko Poutanen.

25.4.2025 Perjantaipaja IV: Julkaisun elinkaaren pidentäminen

Lasse Leminen esitelmöi.

7.5.2025 Vertaiset arvioimassa

#vertaisarvioin-kampanjan päätöstilaisuuden paneelissa Kansanvalistusseuran Sopessa keskustelivat Tuomas Forsberg, Ulla Järvi, Pauliina Raento ja Johanna Vuorelma. Puhetta johti Sami Syrjämäki.

13.–17.5.2025 Konferenssimatka Osloon

Euroopan tiede-editorien EASE:n konferenssi järjestettiin otsikolla *Editing in the Age of Misinformation*. 15 hengen matkaa johti Pauliina Raento, minkä lisäksi konferenssia seurasi Suomesta 2 etäosallistujaa. Raento oli konferenssin ohjelmatoimikunnan jäsen ja tuotti paneelin *Pressures and Solutions for Shoestring-budget Journal Publishers* (pj. Raento, puhujina Aira Huttunen, Maarit Jaakkola ja Iva Grabarić Andonovski. Ohjelmassa esiintyi myös Paula Saikkonen.

<https://ease.org.uk/ease-events/18th-ease-conference/>

23.5.2025 Perjantaipaja V: Saavutettavuuslaki astuu voimaan – mitä se tarkoittaa?

Vuoden suosituimmassa Perjantaipaja-webinaarissa asiantuntijapuheenvuoron käyttivät Miia Kirsi, Leena Rautjärvi ja Jonas Lillqvist.

3.–5.9.2025 Peer Review -konferenssi Chicagossa

Konferenssimatka päätettiin perua. Tarjotuille etäpaikoille ilmoittautui yksi osallistuja.

5.9.2025 Palkitun teoksen salaisuus

Palkitut kirjoittajat Mirikka Lappalainen ja Tuomo Tamminen kertoivat Tietokirjafestivaalin yleisölle, kuinka palkinnon arvoinen tietoteos syntyy. Tiina Raevaara haastatteli.

19.9.2025 Perjantaipaja VI: Sopimukset, lisenssit ja raha

Pääsihteeri Raento avasi julkaisulisenssien, sopimusten ja rahan suhdetta ja esitteli liiton ohjeita.

3.10.2025 Kotimaiset kielet ja tiedekirjallisuus

Paneelissa Turun kirjamessuilla keskustelivat Johanna Ilmakunnas ja Jussi Ylikoski. Maria Lassila-Merisalo haastatteli.

7.10.2025 Rahoitus- ja valtakirjainfo

Pääsihteeri Raento esitteli liitolta haettavaa rahoitusta ja Kopiosto-valtakirjan laajennusta.

9.–10.10.2025 Tiedejulkaisemisen päivät

Otsikko Helsingissä oli *Hyvät, pahat ja rohkeat*. Pääsihteeri tuotti ohjelmaan kaksi paneelikeskustelua ja yhden esitelmäsessio. Aiheesta *Vertaisarviointi: ihanteet ja todellisuus* keskustelivat Minna Kaarakainen, Pertti Saloheimo ja Tuukka Tammi. Puhetta johti Johanna Vuorelma. Otsikolla *Ratkaisuja rahattomille* keskustelivat Aira Huttunen, Petteri Impola ja Tuomas Laine-Frigren, puheenjohtajana Raento. Esitelmän sessiossa *Sopimukset ja lisenssit* pitivät Raento, Markus Ojala, Johanna Haapiainen-Makkonen ja Kirsi Salmela. *Lyhyet katsaukset* -sessiossa Terhi Kouvo kertoi #vertaisarvioin-kampanjan tuloksista ja Juha Koponen puhui kustantajien ja tekijöiden suhteesta tekoölyyn Kopioston kyselyn pohjalta.

Tiedejulkaisemisen päivät -tapahtuman järjestivät Tieteellisten seurain valtuuskunta, Suomen tiedekustantajien liitto, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Kansalliskirjasto.

<https://www.tiedejulki.fi/ohjelma>

15.–19.10.2025 Matka Frankfurtin kirjamesuille

Onnistuneen matkan johtivat Mikko Poutanen ja Jussi Ylikoski. Osallistujia oli 13.

23.10.2025 Suomi tieteen kielenä

Helsingin kirjamesuilla keskustelivat Tuomas Forsberg, Aleksi Hupli ja Laura Visapää. Tiina Raevaara haastatteli.

7.11.2025 Perjantaipaja VII: Tiedejulkaisemisen etiikka

Pertti Saloheimo pureutui mm. tekijyyteen.

KAMPANJAT JA HANKKEET

Kansanvalistusseuran liitolle suunnittelema ja toteuttama # vertaisarvioin-somekampanja päättyi keväällä 2025. Se suuntasi huomiota tutkimuksen laadunvarmistuksessa kriittiseen mutta usein näkymättömiin jäävään tieteen laadunvarmistustyöhön ja sen tekijöihin.

<https://kansanvalistusseura.fi/hankkeet/vertaisarvioin-kampanja/>

TIEDEJULKAISUJEN NÄKYVYYDEN JA MYYNNIN EDISTÄMINEN

Liitto maksoi puolet liiton jäsenseurojen julkaisuja myyvän Tiedekirjan osastoista Turun, Helsingin, Jyväskylän ja Tampereen kirjamesuilla loka–joulukuussa. Lisäksi mainostettiin Turun ja Helsingin ohjelmalehdissä, *Kulttuurihaitarissa* (Turun messut) ja Facebookissa. Jäsenten näkyvyyteen ja ohjelmaan kirjamesuilla käytettiin noin 20 000 €. Yksittäisten jäsenkustantajien messuosastoja tuettiin jäsenavustuksilla.

TUTKIMUKSET JA SELVITYKSET

Preprint Suomessa

Tutkija Inka Kaainen edisti liiton omaa hanketta.

Tekoöly luovalla alalla

Kopiosto toteutti syksyllä kyselyn tekoölystä. Liitto auttoi sen välittämisessä kotimaisille tiedekustantajille. Heidän vastauksissaan (n = 137 / 1114) korostuivat työroolien moninaisuus ja päällekkäisyys ja heikoiksi koetut tiedot tekoölystä. Selvä enemmistö katsoi käsityksensä korkeintaan tyydyttäväksi. Erityisen vieraita olivat estot ja käyttöluvut. Tekoölyä käytetään lähinnä kääntämiseen, yhteenvetoihin ja rutiinien automatisointiin.

Kotimaisten tiedekustantajien edustajina vastanneet arvioivat, että tekoölyn käyttö yleistyy. Muun muassa plagiointi huolestuttaa. Toisaalta rutiinien tehostumisen arveltiin mahdollistavan luovaa työtä. Vastaajat katsoivat, että tekoöly voi lisätä tasa-arvoa kompensoimalla yksilöllisiä heikkouksia.

Liiton jäsenyhteisöjen julkaisuformaattit ja julkaisujen lisensointi

Projektisihteeri Matias Karekallas katsasti 262 julkaisua. Suosituimmat e-alustat olivat Journal.fi (40 %) ja kustantajayhteisön omat sivut (37 %). Hieman yli puolet julkaisuista oli saatavilla printtinä, vajaa neljännes vain netistä. Tieto julkaisuformaattista puuttui joka neljänneltä tarkastellulta verkkosivulta. Ainakin osittain avoimia oli 81 % tarkastelluista julkaisuista. Lähes puolet kertoi käyttävänsä jotain CC-lisenssiä, tavallisimmin CC-BY-NC-ND:tä tai CC-BY-4.0:aa. ©-merkintää käyttää viidennes. Tieto lisenssistä puuttuu julkaisusta tai kokonaan yli neljänneksestä tarkastelluista julkaisuista. Vain kolmannes nettijulkaisuista ilmoittaa lisenssistä julkaisun PDF-tiedostossa.

MUU EDUNVALVONTA JA EDUSTUKSET

Edunvalvonta oli toiminnassa tärkeää. Edustus- ja asiantuntijatehtäviensä lisäksi hallituksen jäsenet seurasivat tiedekustantamisen ja -julkaisemisen kenttää aktiivisesti, verkottuivat ja olivat yhteydessä liiton jäsenistöön ja sidosryhmiin.

Jäsenyydet ja sopimukset

Vuonna 2025 liitto oli tekijöiden ja kustantajien yhteisen tekijänoikeusjärjestön Kopiosto ry:n jäsen (<https://www.kopiosto.fi/>). Kansainvälistä yhteistyötä edistettiin Association of Learned and Professional Publishers (ALPSP) -järjestön (<https://www.alpsp.org/>) ja Committee on Publication Ethics (COPE) -järjestön jäsenenä (<https://publicationethics.org/>)

Liittoa ja sen jäsenistöä koskevia arkistolupasopimuksia oli kolme: (1) Sopimus Kopioston ja Kansalliskirjaston Digi.kansalliskirjasto.fi-palvelusta, jossa Kansalliskirjasto avaa netissään digitoimiaan lehtiä vuoteen 1939 saakka, (2) Tutkain-sopimus, joka koskee Kansalliskirjaston digitoiman aineiston (1940–2024) suljettua käyttöä yliopistoissa ja (3) Kansalliskirjaston ja Svenska Litteratursällskapetin sopimus ruotsinkielisten lehtiaineistojen avaamisesta (vuoteen 2016 saakka).

Vuonna 2025 liiton ja Kopioston luomaan tiedelehtikustantajien kollektiiviseen arkistolupaun osallistuivat Kasvun ja vanhenemisen tutkijat, Kotikielen Seura, Soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA, Sosiaalilääketieteen yhdistys, Suomalainen Lakimiesyhdistys, Suomalais-Ugrilainen Seura, Suomen Historiallinen Seura, Suomen Lääkäriliitto, Suomen Maataloustieteellinen Seura, Suomen Merihistoriallinen Yhdistys, Suomen Muinaismuistoyhdistys, Suomen Psykologinen Seura, Tekniikan Historian Seura, Tutkijaliitto ja Valtiotieteellinen yhdistys.

Arkistoluvan piirissä ovat Journal.fi- ja Edition.fi-alustat sekä kustantajan omat verkkosivut. Sopimuksen nojalla siihen liittyvät tiedekustantajat voivat julkaista avoimesti ennen vuotta 1999 ilmestyneitä ISSN-julkaisujaan tekijänoikeuskorvausjärjestelmän puitteissa ilman, että kustantaja itse hankkii tarvittavan luvan kullekin julkaisulle. Liitto maksoi lisenssistä pilotin toisena vuonna 85 528,5 € (aloitusvuonna 2024 93 031). Lupaun liittyminen edellyttää sopimuksen allekirjoittamista ja Kopioston käyttöehtojen ilmoittamista C-infopainikkeella kussakin julkaistavassa PDF-tiedostossa.

Kustantaja- ja tekijäjärjestöjen sopimus Tietokirjallisuuden edistämiskeskuksen jakosopimuksen kopiointikorvauksista on voimassa vuodet 2025–2029.

Liitto oli sitoutunut hyvään tieteelliseen käytäntöön ja edellyttää sitä rahoituksensa käyttäjiltä. Liiton HTK-tukihenkilöinä toimivat pääsihteeri Raento ja hallituksen jäsen Saloheimo.

Pääsihteeri Raento oli viiden kansainvälisen tiedelehden toimitusneuvoston jäsen: *European Science Editing*, *International Gambling Studies*, *National Identities*, *Political Geography* ja *UNLV Gaming Research and Review Journal*. Hän oli European Association of Science Editors (EASE) -järjestön jäsen.

Projektisihteeri Karekallas seurasi pohjoisamerikkalaista keskustelua Council of Science Editors (CSE) -järjestön jäsenenä.

Kannanotot, lausunnot ja aloitteet

Läpi vuoden liitto korosti kantanaan, että kotimaisia tiedekustantajia voitaisiin tukea myös rahasummia kasvattamatta:

- (1) Sisällyttämällä tiedetoimitustyö ja vertaisarviointi akateemisiin työsuunnitelmiin eli näistä tehtävistä palkitseminen ajalla ja arvostuksella
- (2) Erottamalla kansainvälisten ja kotimaisten julkaisujen rahoitus toisistaan yliopisto- ja korkeakoulukirjastojen määrärahoissa
- (3) Sallimalla vapaa lisenssivalinta kotimaisessa julkaisemisessa CC-lisenssien edellyttämisen sijasta

Lausuntotyö keskittyi kevätkaudelle:

Avoimen tieteen ja tutkimuksen kansalliselle koordinaatiolle

7.2.2025 *Finnish Career Assessment Matrix FINCAM-työkalu*

Liitto kiitti kustannus- ja julkaisualan työn esiin nostamisesta ja monikielisyyden arvon tunnustamisesta. Liitto pyysi muistamaan tieteenalojen erot, kansallisen kustannus- ja julkaisutoiminnan erityisyyden, oikeudenhaltijoiden oikeuden päättää teoksistaan ja toiminnan eettisyyden. Preprinteille esitettyä painoarvoa ehdotettiin kevennettäväksi.

13.3.2025 *Oppimisen ja oppimateriaalien avoimuuden linjaus*

Liitto kiitti tekoälyn huomioon ottamista. Liitto pyysi selvempää oppimateriaalin määrittelyä ja muistutti, ettei materiaalin avaaminen ole sellaisenaan tieteellistä meritoitumista. Liitto katsoo, että tutkijalla tulee olla oikeus sopia ja päättää lisensseistään ja tekijänoikeuksistaan riippumatta suosituksista ja linjauksista. Rahoittajaa ei tule (tai voi) sitouttaa dokumentissa, joka on tarkoitettu yliopistoille ja korkeakouluille. Tutkijoiden hallinnollista kuormittamista tulisi välttää.

13.3.2025 *Tutkimusaineistojen ja -menetelmien avoimen saatavuuden linjaus, tutkimusdata*

Liitto ilmaisi tukensa selkeälle vastuunjaolle, läpinäkyvälle päätöksenteolle ja vastuullisuuden korostamiselle. Lisenssikohtaisista suosituksista luopumista pidettiin myönteisenä. Sopimukset tulisi aina tehdä kirjallisesti ja tekijänoikeuksia, lisensointia ja julkaisukanavia koskevan päätäntävällän tulisi säilyä tutkijalla riippumatta linjauksista ja suosituksista. Huomiota herätti, ettei dokumentti mainitse tekijänoikeuksia lainkaan. Tapauskohtainen harkinta tulisi mahdollistaa ja ”mittarointia” ja tutkijoiden hallinnollista kuormittamista välttää.

Opetus- ja kulttuuriministeriölle

28.1.2025 *Hallituksen esitys eduskunnalle opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan virastouudistusta koskevaksi lainsäädännöksi (VN 38225/2024)*

Liitto pyysi varmistamaan, ettei Saavutettavuuskirjasto Celian suunniteltu yhdistyminen Kansallisarkiston ja Varastokirjaston kanssa vaaranna Celian erikoistehtävää ja sen kustantajille tuottamien asiantuntijapalvelujen ja datan kiitettävää laatua ja laajuutta.

Suomen Standardoimisliitolle

16.6.2025 *ISO/DIS 24495-3 Plain Language – Part 3: Science Writing*

Liitto esitti kantanaan, että standardiluonnos hyväksyttäisiin täsmennyksin, joita esitettiin erityisesti kirjoittajan määritelmään ja julkaisujen kuvitusta koskevaan osuuteen.

Lisäksi liitto vastasi Lainvalmistelun sidosryhmäbarometriin (24.1.2025) ja *Avoimen tieteen itsearviointi* -kyselyyn (9.9.2025) sekä allekirjoitti EU:n tekoäylainsäädäntöä koskevan avoimen vetoimuksen komissaari Henna Virkkuselle (22.5.2025). Allekirjoittamalla vetoimuksen liitto ilmaisi huolensa, että velvoittaviksi kaavailtujen säädösten muuttaminen vapaaehtoisiksi ja voimaantulon lykkäys vesittävät uusien käytännesääntöjen vaikutuksen.

Muut edustukset

Puheenjohtaja Laakso edusti liittoa kansallisessa PID-työryhmässä ja AVOTT:n kokooma- ja yksittäisteosten osalinjauksen viimeistelytyöryhmässä. Hän puhui Kielitieteen päivillä paneelissa, jonka aihe oli *Tiedejulkaisijat kielivalintojen ristipaineessa – avoin keskustelutilaisuus kotimaisen tiedejulkaisemisen vastuullisuudesta* (13.5.2025).

Puheenjohtaja Laakso ja hallituksen jäsen Ylikoski kuuluivat Tiedonjulkistamisen neuvottelukuntaan liiton ehdottamina jäseninä (kausi 2025–2027).

Puheenjohtaja Laakso ja puheenjohtaja emerita Anne Mäntynen jatkoivat JUFO-paneelitehtävissään liiton ehdottamina jäseninä.

Hallituksen puheenjohtaja emerita Mäntynen edusti liittoa TSV:n vertaisarviointitunnuksen ohjausryhmän jäsenenä.

Hallituksen jäsenet seurasivat ja esittelivät liiton toimialaa monipuolisesti muissa luottamus- ja työtehtävissään.

Pääsihteeri Raento kuului Kopioston graafisten teosten jaostoon. Hän piti kutsuesitelmän tiedejulkaisemisen kielistä Svenska Litteratursällskapetin ja Jyväskylän yliopiston Monikielisyysseminaarissa Jyväskylässä 25.9.2025. The 4th Sustainable Publishing Forum -konferenssissa Barcelonassa 13.11.2025 hän osallistui paneelikeskusteluun ja esitelmöi vertaisarvioinnista otsikolla *Peer Review: Ideals and Practical Dilemmas*.

TALOUS

Tulot

Suomen tiedekustantajien liiton taloudellinen tilanne vuonna 2025 oli erittäin hyvä. Korvauksia kuvien, lehtien ja tietokirjallisuuden käytöstä saatiin 987 292,23 € (942 744,53 € vuonna 2024). Odottamatonta kasvua selittää mm. julkaisujen volyymin kasvu. Liitto kuitenkin menetti yli 100 000 euroa tärkeimmiltä sopimusalueiltaan CC-lisensoinnin vuoksi. Huomattakoon, että Kopiosto-tilitykset vuosilta 2019–2024 eivät ole suoraan verrattavissa toisiinsa tilityskäytännön asteittaisen muutoksen vuoksi.

Sopimusalueittain käyttökorvauksia tilitettiin seuraavasti:

Syyskuussa 503 860,08 € (4,2 % jaetusta kokonaissummasta 12,1 M€)

Peruskoulut, lukiot ja varhaiskasvatus	73 939,40 € (14,7 % tilityksestä)
Ammatilliset oppilaitokset	38 294,45 € (7,6 %)
Korkeakoulut	317 410,30 € (63,0 %)
Taiteen perusopetus	3239,05 € (0,6 %)
Valtionhallinto	70 976,88 € (14,1 %)

Joulukuussa 483 432,15 € (9 % kokonaissummasta 5,4 M€):

Vapaan sivistystyön koulutus	40 415,26 € (8,4 % tilityksestä)
Kunnat ja hyvinvointialueet	220 291,42 € (45,6 %)
Uskonnolliset yhteisöt	17 984,67 € (3,7 %)
Yritykset ja muut organisaatiot	204 731,80 € (42,3 %)

Vuonna 2025 kustantajajärjestöt eivät neuvottelleet eikä liitto vaatinut uusia neuvotteluja avattavaksi.

Jäsenmaksuja kertyi 9950 € (9620 € vuonna 2024). Ensimmäiseen eräpäiväänsä mennessä maksettuna jäsenmaksun suuruus oli 60 €.

Varojen käyttö

Tekijänoikeuskorvauksia siirrettiin eteenpäin tiedekustannus- ja julkaisusalan kotimaisille toimijoille apurahoina, avustuksina ja palkintoina, koulutuksina, opintomatkoina sekä kongressien ja messujen osallistumis- ja muina maksuina. Lisäksi tiedejulkaisuista saatavilla käyttökorvauksilla rahoitettiin liiton tutkimus-, neuvonta- ja asiantuntijapalvelut, kansainvälinen toiminta, viestintä, tutkimus ja jäsenistön näkyvyyden edistäminen. Varojen käyttöä säätelee tekijänoikeusjärjestö Kopioston *Graafisen aineiston kopioinnista kerättyjen korvausten käyttöohje jäsenjärjestöille* -dokumentti (2022).

Liitto jatkoi käyttäjälle maksuttoman ja välittömästi avoimen julkaisemisen merkittävänä valtakunnallisena rahoittajana mutta kantaa syvää huolta ratkaisun kestävydestä tapauksissa, joissa käytössä on kollektiivisia tekijänoikeuskorvauksia tuottamaton CC-lisenssi. Esimerkiksi joulukuussa myönnettyistä jäsenavustusten summasta 67 % kohdistui tällaiseen toimintaan.

Rahoitusta haettiin toivottua vähemmän, vaikka vaihtoehtoista tiedotettiin monikanavaisesti ja siihen rohkaistiin koulutuksissa ja muissa tapahtumissa. Lisäksi vuoden aikana järjestettiin kaksi avointa etäneuvontainfoa.

Varojen käyttöä edistettiin aktiivisesti jatkamalla jäsenavustusten jakamista, laajentamalla opintomatkailua ja tutkimustoimintaa sekä tekemällä käsikirjastohankintoja. Hallitus jatkoi maltillista sijoitustoimintaansa käyttämättä jääneiden varojen arvon säilyttämiseksi.

Tilikauden ylijäämä oli 101 654,17 € (ylijäämä 88 368,41 € vuonna 2024).

Aasian ja Afrikan tutkimuksen seura	Luonnonfilosofian seura
Aikuiskasvatuksen tutkimusseura	50 Luther-Agricola-seura
Allegra Lab Helsinki	Lähihistorian tutkimuksen seura
Aue-säätiö	Maaseudun Uusi Aika
Bysantin tutkimuksen seura	Media- ja viestintätieteellinen seura Mevi
Dendrologian Seura – Dendrologiska Sällskapet	Nuorisotutkimusseura
Diakonian tutkimuksen seura	Oikeuspoliittinen yhdistys Demla
Donner-instituutti	Opetuksen ja koulutuksen tutkimussäätiö Otus
Edistyksellinen tiedeliitto	Ortodoksisten pappien liitto
10 Eetos	Pohjois-Suomen Maantieteellinen Seura
Ekonomiska Samfundet i Finland	Poliittisen talouden tutkimuksen seura
Elintarviketieteiden Seura	60 Porthan-Seura
Ethnos	Prologos
ETMU	Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistys
Eurooppalaisen filosofian seura	Rakennetun ympäristön tutkimuksen seura
Finska Läkaresällskapet	Redescriptions
Föreningen för nordisk filologi	Sigillum
Gaudeamus	Siirtolaisuusinstituuttisäätiö
Haaga-Helia-ammattikorkeakoulu	Skepsis
20 Hallinnon Tutkimuksen Seura	Societas pro Fauna et Flora Fennica
Helsinki University Press	Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely-yhd
Historiallinen Yhdistys	70 Sosiaalilääketieteen yhdistys
Historian ja etnologian laitoksen tutkijat	Sosiaalipoliittinen yhdistys
Historian Ystävien Liitto	Sosiaalityön tutkimuksen seura
Historiska föreningen	Sukupuolentutkimuksen Seura
Hämeen ammattikorkeakoulu / HAMK Unlimited	Suomalainen Lakimiesyhdistys
Informaatiotutkimuksen yhdistys	Suomalainen Lääkäri-seura Duodecim
ICOMOS Suomen osasto	Suomalainen Teologinen Kirjallisuusseura
Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö Itla	Suomalais-kiinalainen Kasvitieteen Säätiö
30 Kalevalaseura	Suomalais-Ugrilainen Seura
Kansainvälisten suhteiden tutkimuksen seura	Suomalaisen Kirjallisuuden Seura/Tiedekustantamo
Kansallisgalleria	80 Suomalaisen kuolemantutkimuksen seura
Kansanvalistusseura	Suomen Antropologinen Seura
Karjalan teologinen seura	Suomen Arkeologinen Seura
Karl Marx -seura	Suomen Ateenan-instituutin säätiö
Kasvinsuojeluseura	Suomen Biologian Seura Vanamo
Kasvun ja vanhenemisen tutkijat	Suomen Eksegeettinen Seura
Kehitysvammaliitto	Suomen elokuvatutkimuksen seura
Kela	Suomen Eläinlääkäriliitto
40 Kirjallisuudentutkijain Seura	Suomen eläin- ja kasvitieteen julkaisutoimikunta
Klassillis-filologinen yhdistys	Suomen Estetiikan Seura
Kotikielen Seura	90 Suomen etnomusikologinen seura
Kotimaisten kielten keskus	Suomen Filosofinen Yhdistys
Kulttuuritutkimuksen seura	Suomen Geologinen Seura
Kulttuuripolitiikan tutkimuksen seura	Suomen Hammaslääkäriliitto
Kuntoutussäätiö	Suomen Hammaslääkäri-seura Apollonia
Kustannus Oy Duodecim	Suomen Historiallinen Seura
Liikuntatieteellinen seura	Suomen kansainvälisoikeudellinen seura

Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura
 Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura
 Suomen Kasvatustieteellinen Seura
100 Suomen keskiajan arkeologian seura
 Suomen Kielen Seura
 Suomen kielitieteellinen yhdistys
 Suomen kirkkohistoriallinen seura
 Suomen Lääketieteen Historian Seura
 Suomen Lääkäriliitto
 Suomen Maantieteellinen Seura
 Suomen Maataloustieteellinen Seura
 Suomen Merihistoriallinen Yhdistys
 Suomen Metsätieteellinen Seura
110 Suomen Muinaismuistoyhdistys
 Suomen Muinaistaideseura
 Suomen Musiikkitieteellinen Seura
 Suomen pristininen seura
 Suomen Psykologinen Seura
 Suomen Queer-tutkimuksen Seura
 Suomen Rauhantutkimusyhdistys
 Suomen Sammalseura
 Suomen Seksologinen Seura
 Suomen Sieniseura
120 Suomen sosiaalipedagoginen seura
 Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA
 Suomen Sukututkimusseura
 Suomen Telelääketieteen ja e-Health seura
 Suomen Tiedeseura / Finska Vetenskap-Societeten
 Suomen tieteellinen kirjastoseura
 Suomen tieteen- ja teknologiantutkimuksen seura
 Suomen Tilastoseura
 Suomen Tribologiayhdistys
 Suomen urheiluhistoriallinen seura
130 Suomen Uskontotieteellinen Seura
 Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura
 Suoseura
 Svenska litteratursällskapet i Finland
 Taidehistorian Seura
 Taideyliopisto
 Tampere University Press
 Teatterintutkimuksen seura
 Tekniikan Historian Seura
 Teologinen Julkaisuseura
140 Terveiden ja hyvinvoinnin laitos
 Therapie-säätiö
 Tulevaisuuden tutkimuksen seura
 Turun Historiallinen Yhdistys
 Turun korkeakoulujen yhteiskunnallis-taloudellinen tutkimusyhdystys

Tutkijaliitto
 Työelämän tutkimusyhdystys
 Työn ja talouden tutkimus LABORE
 Työterveyslaitos
 Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura
150 Työväenperinne
 Tähtitieteellinen yhdistys Ursa
 Uusfilologinen yhdistys
 Valtiotieteellinen yhdistys
 Vastapaino
 Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen seura
 Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura
 Väestöliitto
 The Westermarck Society
 Yhdyskuntasuunnittelun Seura
160 Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura
 Yliopistopedagogiikan tutkimusseura
 Ålands fredsinstitut

